

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący)
SSN Grzegorz Pastuszko (sprawozdawca)
SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z protestu K. R.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 27 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

K. R. (dalej: „wnosząca protest”) pismem z 16 czerwca 2025 r. (data nadania listu w Royal Mail) skierowanym do Konsulatu RP w Londynie wniosła protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych w dniu 1 czerwca 2025 r., podając jako podstawę prawną jego wniesienia art. 82, 83, 321 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (k.w.) i art. 129 ust. 2 Konstytucji.

Protest wpłynął do Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady RP w Londynie 17 czerwca 2025 r.

Pocztą elektroniczną z 17 czerwca 2025 r. przesłaną do Sądu Najwyższego, Konsul RP w Londynie przekazał ww. protest wskazując, że wpłynął on do urzędu konsularnego w dniu 17 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 321 § 2 k.wyb. w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w § 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu. Należy przy tym podkreślić, że wskazany przepis k. wyb. nie zastrzega, by możliwość złożenia protestu do konsula miały jedynie osoby głosujące za granicą. Jego normatywna zawartość jest bardziej pojemna – uprawnienie to przysługuje bowiem każdej osobie, która przebywa za granicą w chwili złożenia protestu (taka sytuacja ma miejsce w przedmiotowym przypadku – składający protest nie głosował zagranicą w okręgu konsularnym konsulatu, do którego złożył protest).

Stosownie do art. 321 § 1 k.wyb., protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą.

Termin określony w art. 321 § 1 k.wyb. jest terminem zawitym, zaczyna on biec od dnia, w którym wyniki wyborów zostały podane do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą

warunków określonych w art. 321. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Niniejszy protest został wniesiony do Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady RP w Londynie 17 czerwca 2025 r. (data prezentaty Ambasady RP w Londynie). W takim stanie rzeczy należy uznać, że wpłynął on po terminie, w konsekwencji czego pozostaje obarczony nieusuwalną wadą formalną.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. pierwsze w zw. z art. 322 § 2 k.wyb. pozostawił protest bez dalszego biegu.

[D.Z.]

[a.ł.]